

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije se poštnine proste. Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

2. številka.

Maribor, dne 13. januarja 1927.

61. letnik.

I.!

Bralci »Slovenskega Gospodarja« ste gotovo že ugaali, kaj pomenja številka I. Prva je skrinjica SLS na vseh volilnih mariborske oblasti za volitve v oblastne skupščine. Iz tega razloga je številka I. vredna največje pozornosti. Klicaj, ki je postavljen za številko I., izraza poziv, da vsi vržete na dan volitev 23. januarja volilne kroglice v I. skrinjico, v skrinjico SLS. Ta poziv je med vsemi sloji in stanov slovenskega naroda našel najjačji odmev. Slovensko ljudstvo bo 23. januarja v strnjanih vrstah galsovalo za SLS.

SLS to veliko zaupanje, ki ga uživa med vsemi krogi in sloji slovenskega ljudstva, tudi v popolni meri zasluži. SLS je stranka slovenskega ljudstva. Nobena druga stranka nima programa, ki bi bil vzrastel iz slovenskih tal.

Stranke slovenskega liberalizma: gosposkega (samostalna demokratična stranka) in kmetskega (samostojna kmetska stranka), in materialističnega brezbožnega socializma (socialna demokratična stranka) so prišle iz tujine. Načela teh strank so bila izposojena pri drugih narodih in zanešana na slovenska tla, da bi v slovenski zemlji pogrnale korenine. Za takšne rastline pa med našim narodom ni ugodnih tal.

SLS je vodilne ideje svojega programa zajela iz duše našega naroda. Kar je slovensko ljudstvo snovalo v svojem duhu, po čemer mu je stremelo in hrepenelo srce, vse to je našlo izraza v programu naše stranke. »Za vero sveto in domovino drago«, je bilo že od nekdaj geslo slovenskega ljudstva in z njim in v njem stranke slovenskega naroda. Za vero naših očetov, za zemljo naših pradedov: to je ne toliko bojni klic, temveč predvsem delovno vodilo naše stranke.

Naša stranka je ne samo v svojem programu, marveč v svojem praktičnem delovanju obsegala in gojila vse to, kar pospešuje duševni in telesni blagor našega ljudstva. Slovenska kultura in prosveta, izobrazba naroda in osebno mladine, gospodarski obstoj in napredek naroda, vseh stanov in poedincev, politična svoboda in samostojnost slovenskega ljudstva: to so bistvene točke, o katerih je SLS ne samo venomer govorila in pisala, marveč požrtvovalno in vztrajno delala med našim ljudstvom.

Slovensko ljudstvo ve to dobro ceniti in to tudi pravilno ocenjuje. Ono dobro ve, da se naša stranka edina poteguje za verske in narodne svetinje slovenstva. Ono je prepričano, da je SLS bila tista stranka, ki je napenjala vse sile, da se naše slovenstvo ni utopilo v nemštvo in italijanstvu ter da se ne bi utopilo v nekem jugoslovanstvu, v katerem bi izginito z vsemi svojimi narodnimi, verskimi in kulturnimi vrlinami. Naše ljudstvo je do dna duše preverjeno ter dobro čuti, da je to globoki smisel borbe naše stranke za samoupravo in avtonomijo slovenskega ljudstva.

Temu svojemu globokemu prepričanju daje slovensko ljudstvo izraza pri vsakterih volitvah s tem, da glasuje za kandidate SLS. To je bilo doslej, to bo v pomnoženem obsegu tudi v bodoče. Zato pa slove za volitve 23. januarja geslo slovenskega ljudstva: I. I. Prva je skrinjica stranke slovenskega ljudstva, ona bo dobila volilne kroglice nas vseh!

Zbirajte za volilni sklad

Divji lovec Bartek Gronikovski.

(Poljski spisal K. Przerwa-Tetmajer; preložil Alojzij Benkovič.)

Včasih je tudi medvedu od blizu gledal v oči, ko je za zadnjih nogah stoječ mahal s tacami in bliskal z očmi, videl je tudi, kako je metal za seboj med zadnji nogi debelo kamenje, kose lesa, sploh vse, kar mu je prišlo pod tace. Zadet ris se je na Sivem vrhu na Oravi vrgel na nje. Pa je bil že oslavljen, da mu je samo ramo pregrizel in mu obraz razpraskal. Potem je padel, ustreljen v trebuh.

Puške je imel Bartek shranjene na različnih krajih. Pod Vološinom, nedaleč od Velike Siklave, pri Petih skalah je imel dvocevko, pod Rogačem je imel drugo, dve enocevki pa nekje drugje. V puške je bil zaljubljen. Če je kje videl katero, ki mu je bila všeč, je prodal zadnje tele in kupil puško. Ženi je razlagal, da to ne more biti drugače. Kaj bo, če pride ovadba z Ogrskega od grofov Salamonov, ali pa preiskava iz zakopjanske graščine, pa ne bo pri bliži niti ene puške, niti enega užigalnika!

Ni drugega pri roki kot ključ, iz katerega streljajo otroci. . . . Hajduki ga zasledujejo po cestah, on pa jo maha dalje s pivo v ustih kot bjačanski rihtar ali pa župan iz Poronina. Saj ga pač nihče ne bo preiskoval, da ima za pasom rožiček s smodnikom, v mošnji kroglice in šibro za zajec in race, povrhu pa užigala, platneno bisago za divjačino, pod plaščem pa živeža za dva ali tri dni. Koraka kakor bi šel v gozd po drva ali pa na delo. Pa gre vendar zdaj v javorinske gozde na Spiž, zdaj v guberske na Oravo. Kako bi bilo to mogoče, ko bi imel samo eno puško? Več mu je bilo za puško, nego da bi jo nosil. Še peta bi mu

V vse druge skrinjice prazno roko!

Na dan volitev, 23. januarja, bodo volilci stali pred volilnimi skrinjicami, ki bodo svoje prazne vratove stegovale proti njim. Ne bo jih toliko, kakor pri volitvah v narodno skupščino, pa jih bo vendar precejšnje število: 4, 5, 6 ali celo več po raznih okrajih.

Volilcem se ne bo težko odločiti, v katero skrinjico naj vržejo svoje kroglice. Odločitev je že padla ter se glasi: Vsi bomo glasovali v prvo skrinjico, ki je skrinjica stranke slovenskega ljudstva!

Nobena druga skrinjica, ki bo na volišču postavljena kot nabiralka glasov za kakšno drugo stranko, ne sme pričakovati od slovenskih volilcev kakšnega prispevka v obliki darovanih volilnih kroglic. Nobena druga stranka ne zasluži našega zaupanja, marveč našo odločno odklonitev.

Stranka samostalnih demokratov pod vodstvom Srba Pribičevića in Slovenca Žerjava je v veliki, celo v največji meri kriva žalostnih razmer, ki sedaj vladajo v državi, in zlasti v Sloveniji. Ona je grobarica Slovenije, njenih samo upravnih in avtonomnih pravic, katere je vse vrgla v žrelo brezumnega, do skrajnosti izvedenega in v posledicah nad vse škodljivega centralizma. V žrelu tega krutega centralizma so izginito ne samo vse svobode in avtonomne pravice Slovenije, marveč tudi velik del našega narodnega premoženja. Začetek gospodarskega propadanja našega ljudstva je bil storjen s sklepom vlade meseca jan. 1920 o zamenjavi kron za dinarje v razmerju 4:1. Za ta usodopolni sklep nosi odgovornost slovenska demokratična stranka, ki je imela v takratni vladi svojega zastopnika v osebi glavnega »Jutrovega« urednika dr. Kramerja. Na rovaš njene odgovornosti je treba staviti vsa povznanja davščin, za katera je glasovala o priliki sprejetja raznih dvanajst in državni proračunov. Kako razume ta stranka globoko posegati v slovenske žepce ter jih izpraznjevati, dokazujejo razna njena gospodarska podjetja, razne liberalne banke, med katerimi je zadnji čas žalostno zaslovela Slavenska banka. Tako je samostalna demokratična stranka glavna grobarica slovenstva, njegove politične svobode in njegovega gospodarskega življenja, s svojimi časniki pa, ki jih kakor »Domovino«, brezplačno vsiljujejo slovenskemu ljudstvu, ga še hoče tudi duševno upropastiti.

Za ono usodno zamenjavo kron za dinarje v razmerju 4:1 je tudi odgovorna socialnodemokratična stranka, ki je v takratni vladi početkom leta 1920 bila zastopana s svojim voditeljem Antonom Kristanom. Socialnodemokratična stranka je po svojem političnem programu centralistična, in zato ji ni in ne more biti mesta med našim narodom. Tudi delavstvo, ki ji je nekaj časa v precejšnjem številu sledilo, ker je verovalo njenim obljubam in se dalo preslepiti po njenih hujskarijah, ji je obrnilo hrbet. Razcepljena v razne struje in dele, brez voditelja z ugledom nudi ta stranka sliko neozdravljive bolehavosti in propadanja. Kdor bi glasoval za njo, bi ga bilo samega treba smatrati za političnega bolnika.

Tudi Puceljeva skrinjica bo 23. januarja moledovala za kroglice, pa jih ne bo dobila, ker jih ne zasluži. Samostojna kmetijska stranka je slovenskemu ljudstvu naložila suženjstvo velesrbskega centralizma, in sedaj še hoče slovensko ljudstvo spraviti v suženjstvo velehrvatske politike Stjepana Radića. Radić ne sme v Sloveniji komandirati ter tudi ne bo komandiral. Kdor bi glasoval za Radićevo stranko, ta bi odobral izdajalsko Radićevo politiko, ki obsoja hrvatski in slovenski narod v politično robstvo velesrbskega centralizma.

prav prišla. V Glinski dolini prav pod Strmim vrhom je lep kraj, kjer bi jo skrili — luknja pod skalo med smrekami. Če bi tudi kdo zlezal noter, bi ničesar ne opazil. Suho je pa tudi to skrivališče kot krompirjevina . . .

Ko je tako govoril, je žena samo težko vzdihnila. Rada je imela svoja teleta in platno, ki ga je sama tkala, tudi se ne da tajiti, da so bili doma malokdaj brez mesa, čeprav so imeli štiri puške. Pri peti puški — bila je krasna dvocevka, lepa kot oko — pa se je Bartku žena zasmilila. Ni ji prodal niti teleta niti platna, ampak je dvocevko zamenjal za čisto nov plug in za petnajst desak, s katerimi bi bili morali obiti streho na koči, ker je že zatekalo vanjo.

Kadar je šel Bartek Gronikovski na lov, je vselej pokleknil pred hišo, pobožno pomolil in za dve stvari prosil Boga: da bi imel srečo z divjačino in da bi srečno srečal gozdarja grofa Salamona iz Javorine, nekega Dobrovolškega, doma iz Murovanske Lipnice, Poljaka, ki je za ogrsko mejo stopil v službo. Bartek je imel silno jezo na tega človeka, in sicer zato, ker ga je gozdar imel na sumu in je stikal za njim. Dasi Bartka nikoli ni videl s puško, je vendar kazal na njega kot na najnevarnejšega divjega lovca. Nekoč se je zgodilo, da je Bartek na ogrski strani podrl rogača, Dobrovolški je pa slišal strel. Čeprav je Bartek puško in rogača dobro shranil in sklenil, da pojde šele drugi dan ponoči po plen, in čeprav je potem, ko je bil z volčjim dirom stekel skozi kos lesa in preskočil obmejni potok med Ogrsko in Poljsko, z dračjem na rami šel proti domu: vendar je Dobrovolški, katerega je bil privabil strel, stikal naokoli, dokler ni opazil Bartka z dračjem ter kar v škornjih prebredel vodo, pa naravnost proti njemu. Bartek ni zbežal, ker se je čutil na svojem in ni hotel, da bi s tem vzbujal še večjo sumnjo.

kemu centralizmu in v najhujše gospodarsko izkoriščanje našega naroda. Samostojneži in radičevci so ljudstvo tolažili z raznimi obljubami o gospodarskih ugodnostih, ki jih bo ljudstvo prejelo od njihove vlade. Vse te gospodarske ugodnosti so izostale, pač pa so pod radičevsko vlado narasla gospodarska bremena, ker je naše ljudstvo preteklo leto plačalo za 426 milijonov kron več neposrednih davkov. To so gospodarske pridobitve radičevcev za slovensko ljudstvo.

Iz vsega tega sledi za vsakega pametnega in poštenega Slovenca zaključek in sklep: v skrinjice samostalnih demokratov, radičevcev in socialnih demokratov prazno roko!

Iz delovanja Pucelja in Radića.

PUCELJ KOT MINISTER PREGNAL VERONAUKE IZ ŠOLE.

Pucelj in njegova stranka se bosta za te volitve zopet postavljala, kako bo katoliška Cerkev in vera ravno v Pucelju in njegovi Radićevi podružnici v Sloveniji našla najboljšo varstvo. Ker pa je vsako trditev treba dokazati, pa bomo mi prinesli dokaz, da ga minister Pucelj ne bi mogel pozabiti!

Iz kmetijskega ministrstva, kjer je ministroval g. Pucelj, je dne 17. avgusta 1926, št. 35.659-II, izšel odlok, s katerim se je ukinil veronauk na vseh šolah, kjer sploh odločuje kmetijsko ministrstvo. To se je tudi povsod izvršilo. V Mariboru pa dotični odlok ni prišel. Ker ni prišel, nihče o njem ni izvedel in tako je dosedanji katehet hodil še nadalje poučevati veronauk v mariborsko kmetijsko šolo (specijalno vinarsko in sadjarsko šolo). — Dne 16. nov. 1926, št. 48.799-II, pa je ministrstvo sporočilo, da to ni v smislu prejšnjega odloka. Ker pa vodstvo šole odloka še sploh ni prejelo, se je z novim odlokom z dne 8. dec. 1926, št. 52.045-II, ponovno odredilo, da se mora prekiniti verouk, vsled česar je pretekli teden prenehalo poučevanje verouka.

Razni izgovori, ki jih pri tem navajajo vsi nasprotniki verouka in bi ga gotovo tudi g. Pucelj, da v strokovne šole verouk ne spada, ne da niso utemeljeni, ampak jasno razkrivajo namen, izriniti verouk iz šol. Naši kmetje pa, ki svoje sinove pošiljajo v te šole, hočejo in zahtevajo, da se verouk tudi v teh šolah poučuje. Zato bodo na tako stališče in postopanje ministra Pucelja dali pri prihodnjih volitvah odgovor, kakor si ga je s tem odlokom zaslužili!

K temu pripominjamo še to, kar je »Slovenski Gospodar« že enkrat poročal, da je nosilec Radić-Puceljeve liste v ljutomerskem okraju Roškar javno obsojal to početje g. ministra Pucelja. Javno pa ga bomo obsodili tudi mi volilci dne 23. januarja in noben kmet-poštenjak ne bo volil Radić-Puceljeve stranke!

RADIĆ PROTI JESENSKIM SOLSKIM POČITNICAM.

Od vseh strani dobivamo pritožbe, da je mnogo staršev in gospodarjev kaznovanih za precej visoke denarne kazni, ker šolski otroci v jeseni radi nujne paše niso mogli v šolo. Celo leto je bilo silno deževje in radi tega je poginilo mnogo krme. Da se bo mogla živina vsaj za silo prehraniti čez zimo, je bil ubogi kmet prisiljen vzeti šolske otroke za pastirje.

Ali na ovadbo liberalnih (demokratičnih) učiteljev je sedaj po vseh okrajih na stotine kmetov in siromašnih staršev občutno kaznovanih. Od kod te hude kazni? Zakaj so odpravljene jesenske počitnice?

Dobrovolški sname dvocevko, pomeri in: »Stoj!« Bartek je obstal.

Dobrovolški pa k njemu. »Ti si streljal! Kaj si ustrelil, kje si spravil?« Bartek se zaklinja, da on ne, pa ne, da naj mu obe nogi prirasteta k tlom (sam Bog dobro ve, da človek v taki stiski ne more početi drugače), prisega, naj se kar mrtev vrne, prisega pri svojem patronu in pri sv. Magdaleni, ki mu je baš prišla na misel, — a Dobrovolški ne verjame. Bartka je pograbil jeza, da mu ne verjame, ko mu tako prisega, češ, da s tem žali svetnike, ki jih kliče za priče. Kako je mogoče, da bi kdo človeku ne verjel, ko prisega na svojega patrona in na sveto Magdaleno? Srdito kriči, kdo da ima pravico do njega, ko je tu poljska zemlja, pa ne ogrska, — in hoče naprej. Dobrovolški pa, da mu že pokaže Poljsko in Ogrsko, ga udari s kopitom po plečih. Gozdar je bil korenjak, Bartek srednje rasti. Dobrovolški mu zveže roke s konopcem, ga drugič udari po plečih, po glavi, pa hajd ob vodi naprej. Gnal je Bartka v Levoč k sodnji. Srce se je burilo Bartku, čudo, da mu ni počilo, kajti če bi bil tudi kriv, bi vendar Dobrovolški, ki ga ni zasačil na strelu, ga dobil brez orožja in slišal njegovo prisego, moral priznati, da je nedolžen. Vso pot se je z notranjim prepričanjem držal tega nazora, da mora tako biti, in je kričal in dokazoval.

Dobrovolški pa ga je neprestano bil s kopitom. Ker pa so pri sodnji v Levoču izpustili Bartka zaradi pomanjkanja dokazov, ga je Dobrovolški spremil do meje in ga zopet bil, kakor je hotel, tako da Bartek skoro mesec dni ni mogel vstati. Čudo, da mu meso ni odpadlo od kosti, in luknjo je imel v glavi.

Ker pa mu Dobrovolški ni verjel in ga je s tem razžalil, ga za mejo po krivem prijel, ga gnal v Levoč, tepel in ranil, ga pogrnal v bolezen in stroške, ter ga za dalje

Ko je bil leta 1924 dr. Korošec minister prosvete (za šolstvo), je na našo prošnjo izdal naredbo, da se šolskim otrokom v slučaju potrebe lahko dovoli dopust (počitnice) za jesenske mesece.

Za Korošcem pa je prišel za prosvetnega ministra sam Stefan Rauc. Na željo učiteljstva Radič naše prošnje za jesenske počitnice ni rešil in se je zavzel za poletne počitnice.

Kmetijski volilci! Radiču in Radičevcem ter demokratiškemu učiteljstvu se zahvalite, da so jesenske počitnice odpravljene in da vas sedaj še kaznujejo.

Ali boste v zahvalo za to volili 23. januarja Radičeve kandidate Lipovšeka, Kirbiša, Novačana, Windiša in druge? Nel Tega storiti ne morete, ker ste s tem proti svojim koristim! Volite edino prvo skrinjico!

Samostojni demokratje proti kmetu in Petovarjevo strašilo.

SE ENA DEMOKRATSKA NAKANA PROTI KMETOM.

Demokratiška mestna gospoda dela na to, da se uvede nov lovski zakon, po katerem bi cele oblasti bile eno lovišče. Do sedaj je vsaka občina za se lovska edinica. Občina dobi lovsko najemnino ali zakupnino. Če bi pa šlo po zahtevi demokratiške gospode, naše občine ne bodo dobile več tega denarja v svojo blagajno, ampak bo tudi ta denar romal v centralistično kaso v Beograd.

In še eno bi gg. demokrati radi »našpilali« kmetom. Po novem načrtu lovskega zakona kmetijski možje ne bi mogli več biti lovci. Gospoda iz demokratiške stranke namreč zahteva, da bo samo tisti lovec dobil lovsko karto, ki bo imel posebno lovsko šolo, tečaj ali izkušnjo. Kje pa ima kmetijski ali delavski človek čas, da bi obiskoval tako šolo.

Take protikmetijske namene imajo demokrati. Da bi kmete slepili, so napravili za kandidate razne Vračiče, Smoigne, Finžgarje, Petovarje, Mravljakje itd. Vsi ti stojijo pod komando advokata dr. Lipolda, advokata in lovca dr. Gorisheka in še drugih mestnih demokratiških lovec.

Kmetijski volilci varujte se demokratiškega zla in spustite svoje volilne kroglice kar v prvo skrinjico, ki je naša. Po večje to tudi vsem znanec in prijateljem!

DEMOKRATSKI GOSPODI JE LJUBSA DIVJAČINA NEGO KMETSKI TRPIN.

Slučajno sta mi okrog novega leta prišla v roke »Jutro« in »Tabor«. Ostrmel sem, ko sem v teh liberalnih listih čital poziv, da se v letih 1927 in 1928 ne bi smelo divjačine streljati. Svojim očem nisem mogel verjeti, kako morejo ti listi kaj takega zapisati in natiskati. Saj je vendar znano, da dela divjačina veliko škodo kmetijskim pridelkom.

»Jutro«, »Tabor« in »Domovina« so časniki, ki jih izdajajo in vsiljujejo liberalci ali demokrati. In ta stranka vsiljuje za volitve 23. januarja svoje kandidate, n. pr. za Maribor levi breg Vračiča in Smoignega, za desni breg Finžgarja, za Pluj in Ormož Petovarja in druge.

Kmetje! Ali morete glasovati za stranko, ki v svojih listih že sedaj piše, da se naj ščiti divjačina? Mislimo, da noben kmetijski človek ni padel na glavo, da bi volil demokratiško stranko, ki v »Jutru« in »Taboru« piše, da se dve leti naj divjačine ne strelja!

Demokratiški stranki so torej fazani, zajci in lisice ljubše nego kmet!

Mi pa pravimo: Proč z zajci, proč s fazani, proč s škodljivci — samostojnimi demokrati!

PETOVAR Z BAVBAVOM FRANCOSKEGA VINA — RAZKRINKAN!

Kandidat SDS za ptujski okraj si ni upal pred volilce kot kandidat SDS, pa se je skrtil za uradno kuverto okrajnega zastopa, s katero je povabil vinogradnike v Ormož na protestno zborovanje zoper uvoz francoskega vina, ki bi grozil ubiti naše vinogradništvo. Ker je bilo vabilo uradno, se je splošno smatralo, da gre za kako stvarno zadevo. Vinogradniki so prišli, poslušali, a doznalo se je, da je bilo vse le maneuver g. Petovarja, ki se je na ta način hotel predstaviti vinogradnikom kot edini rešitelj, če ga seveda izvolijo.

časa odtrgal od gozda: zato mu je Bartek Gronikovski prisegel maščevanje, pa ne kar tako. Ali bi ga obstrelil ali ustrelil? Kaj bi to izdalo? V prvem slučaju se pozdravi, v drugem pa izgine na mah, da bi sam ne vedel, kako.

Bartku ni bilo dosti tako maščevanje, kakršno je izvršil nad nekimi liptovskim strelcem, ki mu je ukradel dva kozla, ko je bil utrujen zaspal poleg njih, ujetih v grozni nevihti in z neverjetnim naporom. Bartek ga je ugledal od daleč in si ga zapomnil . . . Tri dni se je vlačil po gorah, nič mu ni prišlo pod strel, dež in toča sta ga prala, po snegu se je udril na Cubrini, čudo, da ni zdrsnil v jezere, dokler mu nazadnje sam Bog ni poslal plena, a ta tako, da je z dvema streloma iz dvocevke ubil dva kozla. Komaj da se ga je še duša držala . . . Ta Liptak pa se je prikradel k njemu spečemu in mu ukradel plen. Še puško bi mu bil vzela, ko bi je ne bil Bartek še v spanju držal v roki. Ej! Ko ga je čez dva tedna Bartek ugledal na pobočju pod Ogrsko Tomanovo, — pritisnil je k licu in ustrelil. Naravnost v glavo je meril in tja je tudi zadel. Pa je napravil neumnost! Ne samo, da se liptovski strelac ni zgrozil in zapazil, da umira, ker za to še časa ni imel, ampak še vedel ni, kdo ga je ubil, ker Bartka ni videl. Ali je to maščevanje? To je nič!

Gozdarja Franceta Horvata in hajduka Bunkoša je obstrelil za smreko stoječ. Ubili jih ni hotel, ampak jih samo odvaditi, da bi ne zasledovala divjih lovec. Poslal jima je svinca pod nogo, pa sta ozdravela. Bunkoš je izstopil iz službe, pokesal se je, Horvat pa je bil potem še hujši. Prestrelil je tudi s kroglo ramo nekemu gozdarju iz Kokave, ki ga je prestrašil pri srnah. Ustrelil je nanj, hotel ga je — kar je res. Je res — zadeti v tilnik, pa ni zadel. A kaj je bilo vse to? Z Dobrovolskim pa mora biti drugače! Treba si je kaj izmisliti kaj? — hej! In je čakal na priložnost, čakal je sedemnajst let.

Volilci SLS!

V mariborski oblasti je naša skrinjica

1.

!! prva!!

Resnica o uvozu francoskega vina.

Naša država pripravlja trgovsko pogodbo s Francijo. Pogajanja glede uvoza vina so se vršila. Vendar pa so se ravno zaradi tega, ker je Francoska hotela tako uvozno carino, da bi lahko konkurirala domačemu vinu, vsa pogajanja razbila. Torej je vse, kar je nadalje o tem vedel poročati g. Petovar, samo izmišljeno in zdaj ne preti iz te strani prav nobena nevarnost. Mi o tej zadevi nismo pisali, ker nima pomena brez potrebe ljudi razburjati, ker se je itak že v naprej videlo, da naša država pogojev, ki jih je stavila Francoska, ne bo sprejela in jih tudi res ni sprejela. Ker je torej v tem oziru ostal položaj neizpremenjen, je postopanje g. Petovarja golo varanje naših vinogradnikov! Tako jih že zlepa ni kdo za nos potegnil, kakor ravno g. Petovar na tem sestanku in pozneje v listih »Jutru« in »Domovini«.

Petovar je vedel za ta resnični položaj.

G. Petovarju bi se njegovo postopanje še moglo upravičiti, če bi on res še le zdaj, ko že zdavnaj ni več teh pogajanj, zvedel za celo reč. Če bi on še le zdaj klical na proteste, bi že itak bilo prepozno. Pa g. Petovar je vedel natančno, kakšen je resnični položaj. Kmetijski družbi v Sloveniji je bilo o tem poslano poročilo. Petovar je bil navzoč in je tu slišal, da ni s strani nikake nevarnosti. Torej je Petovar v Ormožu namenoma drugače govoril, kakor pa je resnica. Njemu je bilo za to, da nepoučenost vinogradnikov izrabi za svojo volilno agitacijo. Upal je, da mu bo to uspelo posebno še, če izrabi okrajni zastop, ki mu je šel v toliko na roke, da je za njegov volilni shod razpošiljal vabila in dal zboru svoje ime.

Obsodimo — varalice ljudstva!

Ničesar ni tako ostudnega kot takole varanje, kakor ga je započel g. Petovar. Za nos vodi ljudi že zdaj pred volitvami, koliko bolj bi jih, če bi bil izvoljen! Naš narod, naš kmet posebno v ptujskem in ljutomerskem okraju, pa je ponosen. Tudi to Petovarjevo varanje bo primerno povrnil. Za vedno naj ostane to brezvestno postopanje Petovarjevo žigosano, da je vedoma varal svoje rojake! Nič ni vedel povedati o tem, ko jih je vabil na svoj vinski sejem, ki je le njemu hasnil, nič ni vedel povedati g. velikemu županu, svojemu pristašu, kar naenkrat kot strela iz jasnega pride s tem bavbavom med naše vinogradnike, da jih vara in prevari za njihove kroglice dne 23. januarja. Možje volilci, varati se ne pustimo Obsodimo te varalice ljudstva, ki za vsake volitve izmišljujejo gorostasne laži, da z njimi begajo narod! Dan 23. januarja, dan volitev, na jbo sodni dan za te varalice slovenskega naroda!

Naključno je zapazil, da je Dobrovolski v gozdu pod Golico na ozki stezi nastavlil past za medveda in da vsak dan proti večeru hodi tja gledat, če se zverina ni ujela. Bartek se je na vse zgodaj tja prikradel, odstranil težko leseno klado od pasti in vlek el železo v goščo na drug kraj na stezi pod nizko pečino ter ga zakril tako, da ga ni bilo videti. Ako ne z desno, pa se je moral z levo ujeti Dobrovolski.

Vse si je lepo pripravil.

Legel je na pečini v borovničje in čakal. Ko je bil že čas, da bi Dobrovolski utegnil priti mimo, je Bartek goreče šepetal: »Sam Bog daj, da bi se ujel! Ej! Bog daj, da bi se ujel!«

Tako se je tudi zgodilo. Grozen, rezek krik je naznanjal Bartku, da se je izpolnilo, za kar je prosil Boga.

Tiho, kakor kuna, kadar se plazi k zajcu, se je prevalil na pečini in pogledal s skale. Strašno ječeč si je Dobrovolski sklonjen prizadeval, da bi v železje, ki se mu je bilo zapičilo v meča, vtaknil puškino cev, da bi ga razkročil.

»Hej! Si že tu!« je šepnil Bartek.

In z enim samim skokom, kakor ris na divjo kožo, je planil gozdarju na hrbet.

Predno se je gozdar mogel zavedeti, mu je iztrgal puško iz roke in nož iz nožnice ter oboje vrgel proč.

Potem je skočil nazaj, potegnil samokres izza pasa, ker je bil puško pustil na pečini, ter mu pomeril v prsi.

»Dobrovolski, zdaj si moj!« je rekel.

Dobrovolski je prebledel in ustnice so se mu pričele tresti. Bartek pa je rekel:

»Ko sem prisegel pri svojem patronu in pri sv. Magdalen, nisi hotel verjeti, nedolžnega — naj sem bil kriv,

Socijalni demokratje in ljubezen do naroda.

SOCIJALISTI ZMERJAJO NAŠ NAROD ZA — VOLILNO GOVEDO!

Ker so po nekaterih okrajih tudi socijalisti postavili svoje volilne skrinjice, je potrebno, da se javno naznani, da so socijalisti v svoji »Delavski politiki« za Božič nazmerjali volilce in so jim med drugimi tudi dali naslov — volilno govedo. Ker socijalisti pišejo le za svoje ljudi, opozarjamo vse tiste, ki so jim nameravali zaupati svoje kroglice, naj tega ne storijo, sicer bodo takoj postali volilno govedo. Kdor torej noče biti volilno govedo, naj ne voli socijalistov, pač pa naj bo mož, pošten Slovenec in naj voli stranko slovenskega naroda: Slovensko ljudsko stranko.

SOCIJALISTI HOČEJO ZIDATI PEČ ZA SEZIGANJE MRLIČEV.

Mariborski socijalisti so za »rešitev« delavskega vprašanja našli najboljšo sredstvo, to je — seziganje mrličev. Zato so ustanovili posebno društvo, ki je začelo zbirati denar delavcev v ta namen, da se taka peč v Mariboru pozida. Ker pa se bi dali sezigati le socijalisti in morda še kak liberalci, jim svetujemo, naj tega ne storijo! Dne 23. januarja jim bodo volilci itak pripravili veliko pogorevščino — po vsej deželi. Politične mrliče bo naš narod ta dan sam požgal, da bodo pogoreli.

Od 16. do 23. januarja bo povodenj laži.

Naši demokratje in kmetijci vedo itak, da je njihova usoda zapečatenata in da Slovenija ne bo zaupala svojega gospodarstva ne demokratom in ne kmetijcem. Zato bodo pa posebno zadnji teden prišli z vsemi mogočimi in nemogočimi lažmi. Prava povodenj jih bo. Mi pa napravimo jezo povodnji, ker sicer bi naredila večjo škodo slovenskemu narodu, kot pa jo je povodenj v preteklem poletju. Zato si zapomnimo sledeče:

1. Ne verujmo liberalnim listom, ne njihovim letakom, ne vabilom. Ne verujmo jim, če bi si izmislili še take podpise, katere znajo ponarejati, pa če bi brali svoj lasten podpis.

2. Skrbimo, da tudi drugi ne bodo verovali vsem tem lažem, ki vam jih bodo natrosili naši nasprotniki po vsej Sloveniji. Naš narod naj ne nasede varalcem!

3. Najboljši jez pa bo, če poskrbijo vsi krajevni odbori za podrobno agitacijo, ki se naj vsepovsod vrši posebno zadnji teden!

4. V nedeljo, dne 23. t. m., pa bo spet povodenj, a povodenj, sestavljena iz kroglice, ki bodo združene kot v mogočno reko pritekli iz skrinjice Slovenske Ljudske Stranke in odplavile blato laži, prevare in slabih naklepov in del centralističnih strank na gnojišče proti Beogradu. V Slovenijo pa bo prišla lepša pomlad poštenega dela in reda!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Uzunovič krpa sedanjo vlado. Ker sta ministra Miletič in Simonovič odstopila, je bil Uzunovič zelo v zadregi. Če bi začel z novimi ljudmi mašiti te vrzeli v vladi, bi zopet nastal spor glede oseb in nevarnost bi bila, da cela vlada razpade. Kako se temu izogniti? Uzunovič je storil vse, kar je bilo mogoče, da je pregovoril Miletiča in Simonoviča, da sta še dalje ministra. Ta zakrpana vlada, ki pa kaže še v dveh ministrstvih praznino, bo preživela pravoslavne božične praznike in bo počakala volitve dne 23. januarja. Dva dni nato, dne 25. januarja, pa bo stopila pred narodno skupščino in takrat bo, kakor bo, najbrž bode sedanje vlade konec.

Neprestan prepir med radikali in radičevci. Zadnji dni, ki so že itak bili precej nevarni sedanji vladi od radikalne strani, prinašajo zdaj nevarnost tudi od druge zave-

ali ne, a zate nisem bil — si me gnal v Levoč, s kopitom si me bil, — ali vidiš zdaj? Kaj bo s teboj?»

Vse prošnje in obljube niso nič pomagale gozdarju. »Hej, zdaj me ne boš več zalotil!« je odgovoril Bartek in izpolnil grozni načrt, o katerem je premišljeval, ko je past sem vlek el. Preteč gozdarju s pištolo, mu je zvezal roke, morda z istim motvozom, s katerim ga je bil oni zvezal svoj čas, in ga zavlekel k visokemu mravljineču velikih črnih mravelj, ga privezal k drevesu ter mu usta zamazal z blatom in zavezal z robcem.

»No, zdaj pa le stoj tukaj do jutra, ko te tovariši pridejo iskat, gospod Dobrovolski iz Murovanske Lipnice. Mogoče da bo še kak volk pomagal mravljinca. Z Bogom! Vidiš, jaz te ne bom tolkel s kopitom, saj nisi živina, ampak človek.«

Snel je pred njim klobuk in odšel.

Ko se je ob zori priplazil na ta kraj, da bi Dobrovolskemu, če bi bil še živ, s sekiro razklal črepinjo, ga je našel oglodanega do kosti. Očividno ne samo od mravljincev, ampak tudi od volkov. Samo goli, krvavi kostnjak je visel na vrvciah v razkopanem mravljineču, z eno golenico v okrvavljenih železних obročih pasti, ki se mu je bila do kosti zajedla z zobmi. Bartek je odprl past, jo hitro potegnil na prejšnje mesto, privezal klado in napravil, kakor je bilo treba. Kostnjak Dobrovolskega pa je pustil na kraju, kjer je ležal, ničesar se ni dotaknil, niti pižtega denarja, ki ga je imel pri sebi, prav ničesar, samo nekaj ogrskega tobaka je presul v svoj mehur in za tri strele smodnika iz njegovega rogu v svojega. Potem je prekrizal kostnjak, pa hop! v gozd, kar mu je sapa dala. Bežal je, dokler se ni zvečer ustavil v skalah nad Oraviciami, spravlil puško in šel nemudoma v vas, kakor bi šel gosi kupovat, kajti tam so jih redili mnogo in lepe. Rad bi bil kupil lepega gosjaka, pa je izbiral . . .

Mala oznanila.

Vinčar s 3-4 delavskimi močmi se sprejme takoj v Brester-
nici. Naslov v upravnštvu. 24

Viničarja s petimi delavskimi
močmi se sprejme. Redi do tri
glave živine. Jareninski dol 39,
Jarenina. 36

Kravarja, ki zna tudi dobro
molziti, išče oskrbništvu graj-
ščine Fala nad Mariborom. 35

Manufakturnist, starejši, v svoji
stroki popolnoma izobražen, se
sprejme v veletrgovini Eduard
Suppanz, Pristava. 33 2-1

Organisti, muzikanti, pozor!
Proda se: 1 harmonij, 1 citre, 1
klarinet, 2 gosli, 1 šivalni stroj
in 1 moško kolo. Naslov v upra-
vi. 14

Kuharico, starejšo, ne čez 40 let
staro osebo, za večjo kuhinjo,
za gospodsko in družinsko hra-
no, sprejme Nadina Cvenkel,
Sv. Pavel pri Preboldu. Pismenim
ponudbam naj se spride-
tvalo in če možno slika prilo-
ži. 1811

Posestvo v Gor. Ložnici pri Sl.
Bistrici, 9 oralov polja in trav-
niki, se po ceni da v najem ali
tudi prodaja. Vpraša se pri Vilj.
Abt, Maribor. 11

Najbolj zanesljive cepljene trte,
sadno drevje, breskove grmiče,
amerikanske in sadne divjake
kupite pri: Drevesnica in tr-
tica I. Gradišnik, Dobrna pri
Celju. Zahtevajte cenik! 2 5-1

Posestvo, 23 oralov, v najlepšem
stanu se prodaja pod ugodnimi pe-
goji v Rošpohu št. 23. p. Pesnica.
18 2-1

Cepljene trte, na ameriškanskih
podlagah, pod vsake konkurenč-
no ceno nudi trtnica Franc Zelen-
ko, trtnar, Rucmanci, Sv. Tomaž
pri Ormožu. 1655 10-1

Na Göthe cepljeno izabelo od-
dajam komad po 1,50 Din; raz-
polagam tudi z vkoreninjeno
šmarnico. Anton Hrastnik, St. Ilj
pri Velenju. 1542

Vinko Hrastnik, ekonom, St. Ilj
pri Velenju nudi prav krasno tr-
je, cepljeno na Göthe št. 9 in Rip.
Port. ter večjo množino sadnih
divjakov. Cene izredno nizke, za
rast se garantira 95%, za prist-
nost sorte 100%. 1541

Cepike na ameriškanski podlagi,
ključki in korenjaki, originalne
Telekijeve izbire, cepljeni na
Berlandieri. Prvi jugoslovanski
»loznjaci«, Darugar, Hrvatsko.
Zahtevajte cenik! 1731 6-1

Kupim staro zlato in srebro, stari
denar, srebrne krone itd. C.
Ackermann, urar v Ptuj. 1704

Kupujem stalno borov, smrekov
in jelkin les za rudokope. Plačilo
zajamčeno. Ponudbe na Dragotin
Korošec, Rečica ob Paki. 1401

Cepljeno trste vseh boljših vrst
na priporočljivih podlagah. Ant.
Turin, Modraže. Studence pri
Poljčanah. 16 2-1

KEMIJSKI LABORATORIJ

za industrijo, kmetijstvo in trgovino.

Analize zemlje z določitvijo gnojenja. Pre-
iskava in določitev vrednosti umetnih
gnojil.

Preiskava modre galice in drugih za po-
bijanje škodljivcev določenih sredstev.
Vinske analize. Ugotovitev vinskih bole-
zni ter njih ozdravljenje.

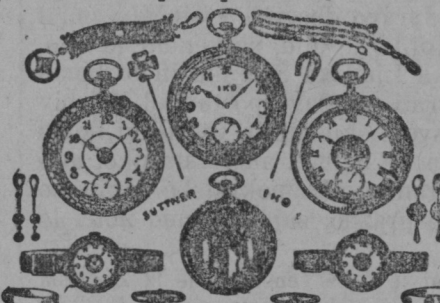
Raznovrstne analize za industrijske po-
trebe.

Dobava kvasnih glivic za vretje in prevre-
tje vin; zaloga sredstev za pobijanje
škodljivcev, kakor »Conchynol«, »Arbi-
nol« in »Hmeli«.

Kemijsko čisti preparati za industrijske
laboratorije in slične ustanove, kakor:
normalne kisline, normalne luzine, kon-
centrirane in raztančene raztopline itd.

MARIBOR, TRG SVOBODE 3.

Nikdar prepozno, nikdar prezgodaj

ne pridete, ako imate
zanesljivo uro iz švi-
carske tovarne firme
Suttner. Suttnerjeve
ure gredo natančno
do sekunde. Poprav-
ljanja slabih ur sta-
neje sčasoma mnogo
več kot ura sama.
Brezplačno prejmete
veliki ilustrovani di-
vot-cenik, ako javite
svoj točni naslov raz-
pošiljalnici ur H. Suttner v Ljubljani št. 992. Cenik te stare, so-
lidne firme nudi skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor
tudi daril in praktičnih predmetov za uporabo.

pošiljalnici ur H. Suttner v Ljubljani št. 992. Cenik te stare, so-
lidne firme nudi skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor
tudi daril in praktičnih predmetov za uporabo.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 P. Z. Z. O. Z. Stolna ulica 6

Obreštuje hranilne vloge brez odpedev po

6%

na trimesečno odpedev po

8%

Prevzem gostilne.

Cenj. občinstvu v Mariboru in okolici uljudno nazna-
mam, da sem s 1. januarjem 1927 prevzel od g. A. Čeha
manano gostilno na Meljski cesti št. 9. Postregel bom svojim
gostom z najboljšimi štajerskimi vini in s pivom iz piv-
varne Čeligi. Izvrstna gorka in mrzla jedila so vsak čas
na razpolago. Abonentni za hrano se vsak čas sprejemajo
po zmernih cenah. 25

Za obilen obisk se priporoča:

IVAN KOS.

Razpis.

Drž. zdravilišče Rogaška Slatina razpisuje v »Uradn.
listu« za ljubljansko in mariborsko oblast več trgovskih
lokalov in restavracijo v Aleksandrovem domu.

Pravilno kolkovane ponudbe s potrebnimi izkazili je
odposlati do 20. t. m. na ravnateljstvo zdravilišča, kjer so
na razpolago podrobnejši podatki. 38

Surove
svinjske kože
kupuje po najvišjih dnevnih
cenah
HUGOSTAR
Maribor, Koroška cesta 6.
19 6-1

Inserirajte!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.
Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

TISKARNA SV. CIRILA

V MARIBORU

prilporeča lepe razglednice in do-
pisnice. Perje in cvetje za rože,
svileni in barvasti papir, okrasne
trakove, knjige poučne in znanst-
vene; albume za razglednice in
poezije; pisemski papir v kasetah

in mapah; pisalne garniture; na-
livna peresa; razne nabožne slike
in podobice; rožne vence: molit-
venike v izredno lepih vezavah;
vse pisarniške in šolske potreb-
ščine; slikovnice za mladino itd.

V TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU
KOROŠKA CESTA 5 in v podružnici ALEKSANDROVA C. 6

boste kupili najceneje; pismena naročila se odpremiijo najhitreje Trgovci dobijo običajni popust!

Cirilova knjižnica

obsega desedaj sledeče zvonko:

1. Naša država (razprodano).
2. Jugoslov. Piemont, 7 Din.
3. Slovenska žena, 10 Din.
4. Moj stric in moj župnik, 4 Din.
5. Gladiatorji, I. del, 8 Din.
6. Gladiatorji, II. del, 10 Din.
7. Nevidni človek, 7 Din.
8. Dušica, I. del 16 Din, II. del 25 Din, III. del (v tisku).
9. V libijski puščavi, 12 Din.
10. Živ pokopan, 8 Din.
11. Izpovedi socialista, 16 Din.
12. Džungla, I. del 18 Din, II. del 14 Din.
13. Šumi, šumi, Drava, 5 Din.
14. Slovenske gorice, 7 Din.
15. Zgodbe napoleonskega vojaka, 12 Din.
16. Mali svet naših očetov, 28 Din.
17. Iz otroških ust.
18. Kadar rože cveto, 8,50 Din.
19. Zadnji Mohikanec.
20. Dom.
21. Kratka zgodovina Maribora, 20 Din.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«),
kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše
obreštuje. 50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Dr. STANIMIR VRHOVEC

praktični zdravnik v Vojniku,
uljudno sporoča

da ne ordinira do preklica. 20

POZOR!

Kdor želi lastno stanovanje, pod ugodnimi plačilnimi po-
goji stavbišča, stavbeni material po nizki ceni, se naj
oglasi pri g. Vinko Lašič, oblastveno izprašani zidarski
mojster in prodajalec stavbenega materiala v Mariboru,
Tržaška cesta 98, kjer so tudi načrti na razpolago. 15

NOTAR DR. IVO ŠORLI, MARIBOR

(doslej Slovenska ulica 11)

uraduje od novega leta dalje na

ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 12 (hiša WIESTHALER).

Kože od divjačine

zajcev, lisic, dihurjev, jazbecev itd., kakor tudi vse vrste
surovih kož kupuje po najvišjih dnevnih cenah

Makso Tandler,

Zagreb, Boškovičeva ulica 40

Brzjav: Tauria Zagreb. — Telefon št. 13-89.

Somišljeniki, širite naš list!